

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptiju
v gledališkem poslopu.

Štajerc izhaja vsaki drugi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Sestavki dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do pondeljka pred izdajo do-
tične številke vposlati.

Štajerc.

Štev. 2.

V Ptiju v nedeljo dne 27. januarja 1901.

II. letnik.

Kaj je kmečka organizacija?

V Leobnu, v Knittelfeldu, v Judenburgu stane ena zeljna glava 8 krajcarjev, liter mleka 12 kr., par piščancev 1 gld. 20 kr., kilo surovega masla 1 gld. 20 kr., in to ne samo po zimi, ampak tudi po leti. Šopek retkvice stane tam celo poletje 5 kr. in ena solatna glava 2 do 4 kr. V Gradcu je živež sicer malo cenejši, ali vedno še zelo drag. Ako se primerjajo te cene s cenami na trgih v Ptiju, Mari- boru, Radgoni in Celju, najde se, da ima na Spodnjem Štajarskem veliko poljedelskih pridelkov prav revne cene in se dostikrat še prodati ne dajo, kateri se pa na Gornjem Štajarskem drago plačujejo, — če se sploh le za kupiti dobijo, kajti na Gornjem Štajarskem ne vspeva ne perutnina, ne zelenjava in se tam bavijo največ le z živinorejo in gozdarstvom.

Odkod pride toraj, da mi od različnih pridelkov imamo preveč, na Gornjem Štajarskem pa premalo imajo, in zakaj bi se to zdjednačiti ne dalo? To prihaja iz pomanjkanja kmečke organizacije. Ako bi se v vsaki večji občini na

Coprnijski „kolomon“ in hudič.

Resnična povest. (Piše »Šimon iz Šentjurja.«)

Bilo je tako-le sredi julija, nekoliko pred „pasjimi dnevi“. Prav vesel in sam s sabo zadovoljen koraka „Gašpar dve“ po poti iz svoje domače vasi v sosednjo. „Gašpar dve“ so mu rekali zato, ker je imel dve oči; bil je še namreč nek drug Gašper v njegovi vasi, ki je imel pa samo eno oko in je bil zato „Gašper ena“. Kakor rečeno, „Gašper dve“ koraka korajno naprej. V hlačnem žepu krčevito stiska 32 srebrnih kron, katere je dobil za prodani smolak in katere bo danes vrnil Povšetovemu Jakecu, ki mu jih je bil lani o vseh svetih posodil. Vroče pripeka solnce iz nebeške lisočine in upira svoje žarke v Gašparjev hrbet, da mu s čela kar curkoma teče pot. Bolj ko pol pota e že storil. Hudo ga žeja in komaj čaka, da bo prišel do prve gostilne, kjer si ga bo privoščil pol itra, saj ima še nekaj čez 32 kron. Ni mu treba dolgo žeje trpeti, kajti še nekoliko korakov in gotilna je tu.

Posamezna številka velja v Ptiju za celo leto K 1.— s poštnino K 1.20. Pri odjemanju več ko 10 številk primern rabat.

Cena za oznanila za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K. 1.—

Pri večkratnem oznanilu posebno znižana cena.

Spodnjem Štajarskem ustanovilo društvo, ki bi svoje pridelke prodajalo skupno, potem bi se dalo tej stvari odpomoči. Kako pa naj bi tako društvo zgledalo? No, pri tem ni nobene coprnije! Treba je da se zbere 30 do 50 kmetov in gledajo večkrat po leti na to, da spravijo za en vagon pridelkov za živež skupaj, kakor: surovega masla, skute, jaje, perutnine, solate, zelja, sadja vsake vrste, pa le bolj finejšega in potem naj vsak od pripeljanega blaga dobi potrdilo. Nato naj se vagon odpošlje v Bruk ali Leoben, Knitelfeld ali Judenburg, zraven pa se naj pelje eden zanesljiv pameten mož, da preskrbi v onih krajih prodajo teh tje poslnih pridelkov. Mi lahko kmetom zajamčimo (garantiramo), da se bode vse to v enem ali dveh dneh prav dobro prodati zamoglo, tako, da bodo posiljalci vse stroške vračunsi, še vedno prav lep dobitek imeli. Taka poljedelska krajna društva zamorejo ob enem tudi posojilnice mnogo koristnega do prnesti, ker se kmetom na blago, ki ga odpošljejo, ali šele odposlali bodo, že lahko predujem (voršus) da. Taka društva pa zamorajo kmetskemu stanu tudi pomagati s tem da si skupno nakupijo žveplo, galico,

„Dobal dan, Debeluh“, pozdravi Gašpar gostilničarja.

„Bog daj, Bog daj“, mu ta odgovori. „Kaj pa bo dobrega“.

„Palnes ga pol litla!“ „Takoj“, se odreže krčmar in mu veli, naj gre za hišo v uto, kjer bo našel dva znanca iz svoje vasi. Omeniti moram tukaj, da naš „Gašpar dve“ ne zna izgovarjati črke „r“ in „š, ž, č.“ Namesto „r“ pravil „l“ in namesto „š, ž, č“, pa en „puhstab“, ki ni ne „z“ ne „c“ ampak nekaj srednjega med temi.

Res se spravi Gašpar za hišo. „O, ti stlela ti, ga vedva tud' zajfata!“ „Kaj pa da“, odgovorita mu. Bila sta to Zevnikov Tinče in pa Flisekov Peter. Zevnikov Tinče bil je oglje žgal in prodajal, Flisekov Peter pa že črne šole študiral. Akoravno je že bil potem takem pol gospoda, vendar je prav rad govoril v „okancib“ s svojimi sovaščani in jim marsikatero povedal.

Tinče in Peter mu ponudita piti in on se ni branil. Dvakrat zvrne in kozarca sta prazna.

„To se palleže, ko je taka vločina; kal cev dan

umetna gnojila itd., ker na tak način dobijo blago ceneje. Vsekakor je treba za take reči denarja, pa ravno za taka društva se denar lahko dobi, ker ta istim od deželne zveze Raiffeisenove kase, ako se k tistim pristopi, vselej predujeme (voršuse) proti 3% obrestim dajo. V to svrhu je dežela lansko leto podelila 400.000 kron.

Gotovo se nahajajo v večjih krajih bistri in skušeni kmetje, ki bi bili zmožni taka društva osnovati in jih voditi, tam pa, kjer se nikdo za to zmožnega ne čuti, tam pa naj se gre k gospodu učitelju s prošnjo, da on to reč v roke vzame. Kdor se toraj za tako koristno stvar zanima in je nemškega jezika zmožen, ta naj si najprvo preskrbi knjigo: „Landwirtschaftliche Ortsvereine“, katera se pri „Leitung der bündlerischen Bauernpartei Graz, Hauptplatz Nr. 14.“ zastonj dobi.

Kaj hočete od nas?!

„Štajerc“ je na Spodnjem Štajerskem razširjen v 12.000 iztisih in lahko se reče, da je malo kmetov, kateri bi ga vsaj od časa do časa ne brali. Pa ne samo kmečki ljudje berejo „Štajerca“ ampak tudi gospodje duhovniki in advokati. Da se je „Štajerc“ kmečkemu stanu priljubil, vemo mi in tudi vi, kajti od kmečke strani pride nam za vsako novo številko do 500 novih naročnikov. Da advokati „Štajerca“ ne morejo trpeti, to vemo tudi — kar se samo ob sebi razume, kajti tudi „Štajerc“ ne more trpeti advokatov!

Ali enega mi ne vemo! Mi namreč ne vemo zakaj ravno gospodje duhovniki „Štajerca“ tako urno zasledujejo. Nahajajo se duhovni gospodje, katere prime krč, ako „Štajerca“ zagledajo, kateri se noč in dan čez „Štajerca“ jezijo in celo iz prižnice med pridigi naš list obrekujejo. No, vi duhovni gospodje,

bi clovek piv“, pravi Gašpar in se vsede. Krčmar mu prinese vina. Ni dolgo sedel pred politrčkom, kmalu je bil prazen in krčmar mu mora prinesti drugega. Tudi tega doleti ista usoda. Kmalu je prazen bokal. Tudi Tinče in Peter ga pridno in naglo vlečeta. Toda „naglica ni nikoli pridna“, pravi star pregovor. In res! Kmalu ga čutijo poštenega dolenjca, ki jim je stopil v glavo. Gašpar, Tinče in Peter postanejo židane volje. Pojejo in piyeje, da je kaj. Pa Peter in Tinče se že hočeta odpraviti, ker pravita, da nimata denarja več.

Ga imam pa jaz, se zadere Gašper in zaškroboče z denarjem v žepu. „Le ostanta! Placov ga bom jaz nekaj. Povsetov Jakec mi ne bo zamelo, ce mu glih danes ne prinesem vsega. Smolaka je se dost po hosti. Nablav ga bom spet in bo dobal. Plodav ga bom in Jakec bo jemov denal.“ Tako je kričal Gašpar. Nalezel se ga je že bil toliko, da ni več tako resno mislil na svoj dolg.

In res so ga vlekli in vlekli brez mere. Prišlo je še nekaj znancev in denar Gašparjev bil je — zapit. Gašpar je bil tako pijan, da je po vseh štirih lezel domov. Ongav hlapec mi je pravil, da ni vedel

mi vas vprašamo z besedami Kristusovimi: kaj imamo mi z vami opraviti? Jeli „Štajerc“ kedaj našo katoliško vero zatajil? Jeli on obrede naše svete vere kedaj zasramoval ali duhovski stan napadal? Mi smo motoraj pripravljeni vsakemu, kdor nam tak pregrešek dokazati z amore, onih 120 gld. plačati, kateri je urednik „Slovenskega Gospodarja“ onokrat od „Štajerca“ zahteval. Mi smo celo marsikatero krivično napadanje od strani duhovnikov tiho prenesli, ker nismo hoteli kot dobrí kristjani se z maziljenimi gospodi prepirati.

V uredništvu „Štajerca“ ležijo kupi dopisov od ljudi, kateri so bili psovani, ker so se na naš list naročili, katerih otroci so bili od katehetov preganjani in psovani, ker so njih starši naročniki našega lista, in imamo sporočila o pridigah najdebelejšega kalibra, pri katerih se je naš list napadalo. Tudi sodna obravnavo Muršec-Kalchberg prinesla je zanimiv odstavek o duhovniški svojevoljnosti. En kaplan dobi priložnost v poštnem uradu pri Sv. Benediktu uradne dopise konfiscirati (zapleniti) in ne najde maločastno po pridigi iz prižnice vsem vrlim šolskim otrokom, kateri „Štajerca“ raztrgajo, zahvalo občine izreči.

To so oni brezvestni gojenci gospoda kaplana, kateri si pri poštnem uradu pustijo časnike dati z namenom, iste vničiti. Gospod kaplan vzgojuje torej otroke k laži, k hinavščini in k hudobnemu poškodovanju tuje lastnine, in se jim iz prižnice zahvali za njihovo pobalinstvo. Gospod kaplan naj nas toži pri sodišču, ako on kako neresnico v naši trditvi najde.

Ni nam torej ostalo nobenega drugega pota na razpolago, kakor naše pritožbe očitno razglasiti. In sovražnikom „Štajerca“, bodoši oni mašniki ali posvetnjaki, povemo jim slovesno, da si mi razžaljenja od njih prepovemo. Kdor se bode pa podstopil zoper

ali pride medved ali človek proti njemu, ko ga je po noči videl lezti domov.

„Moj dus, moj dus, ti stlela ti“, rentačil in kles je druzega dne „Gašper dve“. Zdaj pa mam, zdaj „Dnalja nec, glava me boli in zejn sem, da bi gnojnicu piv. Jojmenece, kaj bo le Povse leko? Molbit se danes al pa jutjal plide in bo hotel denal meti. Vlag, kje ga naj vzamen.“

Tako je premišljeval Gašpar, ko pride k njemu Zevnikov Tinče.

„Kaj pa se tako držiš, kakor da bi bil same stekle gliste jedel? Včeraj si bil pel in vriskal, da je bilo veselje, danes si pa tak kakor polit pes.“

„Ka b' na biv. Povse bo palso, jaz sem pa blez klajcalja. Ka pa naj naledim.“

„Ja, ja vraga, saj je res! Kaj si čisto vse zapil?“

„Vse, vse! To-le se mam nekaj clnih keblov, za tote se pov klobase ne dobim.“

„To je pa sitna. Kako bi le napravla, da bi denar dobil?“ Tako premišljjeta Tinče in „Gašper dve.“ Kar nankrat pade Tinčetu nekaj pametnega v glavo.

nas usta odpreti, ta naj pa bo prepričan, da ga boderemo mi po njegovih nagajivih čeljustih tako okrcali, da bode zgubil veselje za zmiraj — poštene ljudi in koristen list obrekovati.

Angleška kraljica Viktorija umrla.

V torek o pol sedmi uri zvečer umrla je v Londonu angleška kraljica v starosti 82 let. Bila je najstarejša valdarica v Evropi. Rojena 24. maja 1819, nastopila vladanje 20. junija 1837, je torej čez 63 let vladala eno močnejših držav v Evropi. Na smrtni postelji jo je obiskal nemški cesar Viljem, ker je s kraljico v bližnjem sorodstvu. Kraljica je bila poročena s princem Albertom iz hiše Coburg-Gotha, s katerim se je poročila 10. februarja 1840, in z njim v lepi složnosti živila do njegove smrti, do 14. decembra 1861. Kraljica umrla je mirno. Zdela se je da spi, in ko so zdravniki pristopili, so spoznali, da je mrtva. V zadnjem času bila je čmerna in je po princezinjah poizvedovala, če jo ljudstvo še ljubi; ko so ji one to vselej potrdile, se je vedno razveselila. K pogrebu pride več vladarjev. Domneva se da je vzrok njene smrti vojska z Buri.

Vojna v Južni Afriki.

Angležem gre zopet slaba in morajo vedno eno za drugim svoji vojski pomoč pošiljati. Najboljše pri vsem tem pa je, da Angleži skoraj nikoli ne vedo, kje da se njihovi sovražniki Buri nahajajo, kar jim dela veliko strahu. Večino svojih vojakov morajo Angleži porabiti, da branijo železnico, katero Buri vsak čas kje pretrgajo in jim vagone razbijajo, živež pa, ki je za Angleže namenjen, sami poberejo in ga kolikor mogoče sabo v gore odpeljejo. Druge oddelke pa, kar jim še na razpolago ostajajo, pa zopet rabijo za

„Ves kaj Gašper?“ pravi mu tiho!“

„Kaj pa Tince?“

„Se spominjaš, kaj je Flisekov Peter včeraj zvečer pravil?“

„Plav nec ne. Kaj pa je plavil?“

Zdaj se pomakne Tinče k Gašparju in mu zasepeče na uho:

„Pravil je, da ima ta majhen kolomon in da zna hudiča — Bog nas ga — varuj v ris poklicati in da hudič prinese denarja, če prav prosiš in zakličeš.“

„Saj je les. Se ze spominjam.“

„Veš kaj“, pravi dalje Tinče, „pojdiva k njemu in ga prosima, naj bo tako dober in naj nama posodi ali naju naj nauči, kako bi poklicala hudiča v ris, da bi denarja prinesel.“

„Pa mislis, da bo povédov?“

„Bo že, bo že, saj je včeraj za tvoj denar pil.“

Res se napravita k Flisekovemu Petru.

Na glas se je ta skoro zasmehjal, ko mu poveta, kaj bi rada. Toda tega ni storil, ker bil bi se grozno zameril, ampak mislil si je, če sem jih včeraj za norce

varovanje mest in trgov, katere Buri vsak čas, in to še ponoči naskočijo, kaj poderejo in pobijejo potem pa zopet zgnejo kakor kafra in Angleži gledajo z dolgimi nosovi za njimi. Ako Angleži prav v kratkem kaj posebnega ne store, bodejo se še ostali Holandci vzdignili, potem bodejo pa vsekakor premagani. Hollandski naseljenci so tudi že dali angleškim vojaškim oblastvom vedeti, da jim svojih konj, katere Angleži tako silno potrebujejo, ne bodejo hoteli prodajati, in da si naj Angleži le sami pridejo po — nje. Tudi to ne diši po dobrem. Buri so tudi sklenili, da bodejo vsaki rudnik, do katerega pridejo, porušili. V Londonu vlada velika razburjenost, katera se zaradi bolzevni kraljice Viktorije še povišuje. Če se res še to uresniči, potem bode razburjenje prikelo do vrhunca, kar bode na vojsko prav slabo uplivalo in Buri bodejo zopet na boljšem. Pač se lahko misli, da je to za Angleže le kazen božja, ker so hoteli skoraj celi svet podjarmiti, potem pa uboge rodove do krvi izsesati ter svoje blagajne napolnjevati. No, pa sedaj so se ji začele že izpraznjevati, ker višji oficirji imajo plače potrojene, nižji pa podvajene; vsega bojnega angleškega vojaštva pa je z ranjenci čez 200.000 oseb, dočim Burov še 20.000 ni. Nevarnost položaja v Kaplandiji mora biti za Angleže zelo velika, kajti vlada je proglašila po vsej koloniji vojno stanje. Izvzete se le luke Kapstadt, Port Elizabeth in East-London ter vzhodni kraji, ki meje ob Natal. Duhovi Hollandcev morajo biti jako razburjeni, ker upa vlada le s tem sredstvom pomiriti in krotiti jih, da ne začno ustaje. Ali angleška vlada se bržas moti ter doseže baš nasprotno kar namerava. Radi vojnega stanja morajo namreč vsi Hollandci orožje odložiti in izročiti strelivo. Uradniki in vojaki pa so izvzeti. Seveda so holandski vojaki in uradniki večinoma pristopili med vrste angleških aktivnih vojakov, tako, da bodo sedaj Hollandci razoroženi, Angleži

imel, moram še danes, ako sta tako neumna, da verjameta.

„No, ali bi hoteli povedati gospod Peter?“ pravi Tinče. „Vsaj vam boma nekaj dala od tega proč, kar nama prinese hudič.“ „Hm, hm, to je težka stvar in se ne sme kar tako okoli praviti. Pa če mi obljubita, da ne poveta ne živi duši, hočem vama povedati.“

„Tak za gvisn, kakol je sam Bog v svetih nebesih, de ne boma nobenemu povedla“, pravi „Gašper dve“.

„No, naj bo!“ pravi študent. Flisekov Peter je sicer prav dobro vedel, da ne dela prav, pa naj bo, si je mislil, bom saj „en špas“ doživel v počitnicah, kakor nobeden. Za vrageca se bom sam oblekel in oplašil nju bodem tako, da se njima ne bo nikoli več ljubilo, hudiča v ris klicati.

„Pojdita z menoj“, in ju pelje pod neki kozolec. Tam vzame iz žepa svoj notic in začne prebirati sem in tje med listi.

(Konec prihodnje.)

pa njih strogi gospodje. Ta položaj utegne Holandce razburiti, da bodo še številnejše pristopali v vrste Burov. Dewet, ki je bil še pred kratkem v Kaplandiji, se je vrnil preko reke Vaal ter se pridružil Bothi, ki ima 7000 mož. Oba skupaj premoreta nad 10.000 Burov. Tudi zahodni oddelek Burov so dospeli že daleč ter so danes že v Malmesburyju, kjer se jim Holandci pridružijo v velikem številu. Lord Kitschener je brzovabil 16. t. m. iz Pretorije: 3000 Burov se je združilo pri Karolini. 300 Burov je vdrlo v Aberdeen ter plenilo (?) po trgovinah, dokler jih niso pregnali Angleži. Iz Kapstadta poročajo, da so Buri zasedli Sutherland, a se čez tri dni umaknili, ko se je približala angleška kolona. „Central News“ poroča iz Standertona, da se je v okraju Ermelo zbral 6 burskih čet. Baje nameravajo vdreti v Natal. Operacije vodi Ludovik Botha. Vseh skupaj jih je okoli 8000. Iz Kapstadta poročajo, 17. t. m.: Pri Marayburgu se je 11. t. m. vršila huda bitka, v kateri so Angleži izgubili 20 mož. Okoli 100 Holandcev se je pridružilo na zahodu Kaplandije stojecim Burom. Kako ravnajo Angleži z vjetimi Buri, poroča nek gospod, ki je obiskal taborišče burskih žensk v Port Elizabethu tako-le: „Solzam se nisem ubraniti mogel, ko me je nenadoma obkrožila truma napol izstradanih, le za silo oblečenih burskih žensk. Nekatere niso imele niti toliko časa, da bi se oblekle, ko so jim angležki vojaki zažgali nad glavami hiše. Mnogo nosečih žensk hodi bosih, ker nimajo nogavic, a si jih tudi ne morejo splesti. Tako leže te uboge ženske v mrzlih nočeh na deskah in na zabojih v tankih šotorih, kajti postelj ni nobenih. Mnogo jih leži tudi na mokrih tleh. Najboljše se godi onim, ki leže po hlevih, ki so vsaj suhi. Dobrodeline dame v Kapstadtut pomagajo kolikor morajo, a za tisoče teh ujetnic ne zmorejo dovolj.

Zunanje novice.

Adam in Eva umrla. Iz Colomba poročajo: Pred enim mescom sta na našem otoku umrla Adam in Eva, v vrtu Eden, ob vznožju visokega Adamspika in sicer oba v isti noči tekom kratkih ur. Njuni trupli so našli zjutraj na ležišču iz rož liliij in drugih cvetkov, kjer sta ležala navadno. V davčnem zapisniku na Ceylonu sta bila Adam in Eva vpisana kot gospod in gospa Gillespil ter sta bila včasih med najpremožnejšimi prebivalci otoka. Njuno poslopje je bilo med najlepšimi na Ceylonu, kjer sta živela več let zadovoljna in mirna. Pred več kakor 25 letami pa so njuno poslopje ponoči napadli malajskim tolovaji ter ga deloma porušili. Gospod in gospa Gillespil sta komaj svoje življenje rešila v bližnji gozd. Tam sta se potikala več tednov in ko so ju konečno našli, sta bila blazna in docela gola. Le okoli ledij sta nosila iz listov in cvetlic napravljen predpasnik. Reveža sta si domišljala, da sta Adam in Eva. Ljudje so ju peljali v njuno poslopje, a v hiši nista hotela stanovati, nego sta si napravila pod Adamspikom (nekim drevesom) nekak brlog, kjer sta prebivala v slabem vremenu. Okoli

brloga pa sta priredila krasen vrt, kjer sta gojila najlepše cvetlice v ogromnih množinah. Tu sta bila navadno, se živila s sadjem in vodo, ter imela mnogo ptičev in krotkih živali. Misli sta, da sta v raju in da so ljudje njuni otroci. Minoli mesec pa sta umrla. Našli so ju sredi cvetlic gola — kakor svetopisemska Adam in Eva — mrtva.

28 oseb zgorelo. V Rochestru na Francoskem je nastal v tamošnji sirotničnici velik požar. 28 otrok in usmiljenk je zgorelo, 30 pa jih je bilo nevarno opečenih in ranjenih.

Panika v gledališču. V židovskem gledališču v Chicagu je nastala 13. t. m. med predstavo radi krika, da gori, velika panika. Gledalci, okoli 800 ljudij, so vdrli proti izhodom ter do smrti pomandrali 3 ženske, 3 dekleta in 1 dečka. 22 oseb pa je ranjenih.

Vihar ob japonskem nabrežju. Iz Yokohame poročajo, da je divjal ob vzhodnji obali Japonske 10. t. m. tak vihar, da se pogreša 400 ribičev.

Strašna rodbinska žaloigra. Iz Ogerskega v komitatu Komorno poročajo, da so posestniku Aleksandru pl. Davidu nakrat umrli trije otroci za difterijo. Otroci so imeli 7, 9 in 10 let. O božiču sta prišla z Dunaja dva sina, ki sta bila gojenca v Terezijanišču in sta imela 15 in 17 let. Mladeniča sta pri starših zbolela na škrlatici in umrla. Par dni na to je umrla še mati iz žalosti, David pa se je na novo leto na grobeh žene in otrok ustrelil v srce.

Novo kožo na glavi hoče dati baje neki zdravnik v Ameriki neki lepi deklici, kateri je mašina potegnila z lasmi vred vso kožo s čela in glave. Tovaršice dekavke — so se ponudile, da si puste izrezati košček kože na glavi, da jih potem zdravnik presadi na glavo ponesrečene lepotice Lavre Lambert. Takih koščkov bo baje 228, in na vseh so rujavi lasje. Obrvi vzame zdravnik baje zaročenemu Lavre. Operacija bo trajala več mescev in se bo posrečila, če ni vse le samo „farbanje.“

Nesrečna družina. Iz Budimpešte poročajo: Kmet Dob v vasi Lipa Dovallo se je vrnil te dni s semnja, kjer je prodal živino za 1000 kron. Denar v papirju je položil na mizo ter se za hip odstranil. Med tem je Dobov sinček škarjami razrezal bankovce. To je kmeta toli razbesnilo, da je dečka zgrabil, ga nesel na dvorišče ter ga ubil s sekiro. Krik otroka je privabil mater iz hiše. Ko je videla dečka ubitega, se je tako prestrašila, da je na mestu umrla. V hiši je pustila svoje jednoletno dete samo v banji, kjer se je kopalo. Otroče je utonilo. Kmet Dob pa se je nato — obesil!

Knez Ferdinand bolgarski se ženi. Iz Belega grada poročajo, da se namerava bolgarski knez oženiti s princesijo Ksenijo črnogorsko.

Sultan — blazen. Turški cesar, sultan Abdul Hamid, je baje popolnoma blazen. Že več let ga je mučila hipohondrija, da se je zaklepal v svoje sobe in ni puščal nikogar k sebi, ter da je preganjal Armence kot svoje največje sovražnike. V zadnjem času pa ga je začela silno boleti glava. Sultan je včasih kar norel. Razni zdravniki so ga zdravili, toda

zaman. Pomagati mu niso mogli. Na to je poklical Abdul Hamid nekega mazača. Ta se je takoj lotil zdravljenja sultanove glave ter jo začel ribati. Toda to je bolest sultanu le še povečalo. Bolnik je še bolj norel in postal tako divji, da je ustrelil mazača in še nekaj drugih, ki so prišli na pomoč. Tako pripovedujejo neki listi.

Grozovita nesreča. Iz Amerike poročajo: Mladina iz Stanforda in Berkeley se je igrala z žogo. Igra se je zaključila z veliko nesrečo. Kakor vsako leto, tako je tudi letos privabila igra veliko množico ljudstva in ker za vse na igrališču ni bilo prostora, šlo je mnogo ljudi na streho steklarne od koder so zamogli gledati igro. Več sto oseb je bilo na strehi, ki se je nakrat udrla. Več nego sto mož in dečkov je padlo na razbeljeno peč steklarne. 11 ljudi se je opeklo do smrti in 43 je bilo tako hudo opečenih, da jih bode polovica umrla. Streha se je udrla ravno nad velikansko pečjo. Na njo padli ljudje so se opekli do smrti, predno so jim zamogli prihiteti na pomoč. Tudi več drugih, ki niso padli na peč, so se vsled padca ubili, ali pa hudo poškodovali. Grozovito je bilo kričanje poškodovanih in s smrtno borečih se ljudi. Možje in dečki so ležali na razbeljeni peči in pod grozovitimi mukami izdihnili svoje duše. Kakih 12 oseb, katere niso padle na peč, so s polomljennimi udi ležale stokaje na tleh. Od vseh strani se je slišalo kričanje na pomoč prosečih ljudi. Nikdo navzočih ne bode vse svoje življenje pozabil grozovitega prizora.

Razne stvari.

Ptujski okrajni zastop je bolan. Dne 18. decembra bila je seja. Dr. Jurteja poročal je o vinogradu okrajnega zastopa, kateri je stal 12.000 gld., pa je tako slabo oskrbovan, da zdaj ne dobijo kupca, ki bi dal 3000 gld. za njega. Ker je zadnji kupec odpovedal, se je na predlog gospoda Orniga sklenilo, okrajnemu odboru prepustiti, da se tega «vzornega vinograda» znebi, kakor najbolje mogoče. Dalje se je na predlog gospodov Ožgana in Orniga sklenilo, deželnemu zboru prošnjo predložiti, da bi se ustanovil denarni fond za zidanje šolskih poslopij v ubožnih občinah. Pred kratkom so namreč trije občinski predstojniki, med katerimi se je nahajal gosp. Wiesenjak, prosili okrajni zastop za podpore za zidanje šol, ali okrajni zastop nima denarja, ker ga je za oni slavni vinograd izdal. Konečno nastal je pri predmetu velik špetakel, ker hočejo gospodi doktori v tem letu pri zidanju cest prihraniti 15.358 kron, ker so ceste jako slabe in je veliko prošenj predloženih, da bi se občinske ceste med okrajne sprejele. Gospodje Kasper, Treitl, Sima, Strasshill in Wiesenjak so protestirali proti takemu gospodarstvu in konečno odšlo je toliko pospodox proč, da je bila seja nesklepčna. Zadnja seja je bila 27. decembra, bila pa je tudi nesklepčna in tako je bila seja zopet na 22. januarja sklicana. Ta dan vršila se je spočetka čisto dobro. Pri točki «vodna

dela», razlagal je gospod Ornig, da se je na Spodnjem Štajerskem za reguliranje rek izdalo že 500.000 gld., a ta denar je bil vržen proč, ker so bila dela s kamencem gospodov inženirjev za nič in je bilo potrebno vedno popravljati, konečno pa je povodenj vse skupaj odnesla. Predlagal je resolucijo, da bi se zopet pričelo delati s starimi jezi, to je z lesom in tako imenovanimi fašinami, na katere se šele potem naj kamenje poklada. Pri tej priliki prebere gospod Zelenik nek važen dopis deželnega odbora v nemškem jeziku, na kar je vrli Wiesenjak zahteval, da se isti tudi v slovenskem jeziku prebere, ker nekateri udje ne znajo nemški. No, pa gospod Zelenik se je branil ta dopis v slovenščino prestaviti, ravno tako tudi gospoda dr. Horvat in dr. Jurteja. Gospod Wiesenjak pa mu je zavpil. «Mi smo Slovenci, zakaj bi ne obravnavali našem maternem jeziku?» Na to napravil je g. Zelenik slabo šalo in zapovedal nemškemu dr. pl. Fichtenau ta dopis po slovensko prebrati. Dr. pl. Fichtenau pa pravi, Slovenec mora to narediti in ne Nemec, konečno pa je prvolil, da bode v slovenščino prestavil. Tedaj pa g. Zeleniku zopet ni bilo prav, in mu prepove v slovenščini predavati. Nato pričel se je zopet šunder tako, da se ni zamoglo nobene besede več razumeti in toraj tudi ne moremo dalje poročati. V vsakem slučaju pa ostane to velika sramota, ker g. Zelenik svoj materni jezik in jezik večine okrajnega zastopa zasramuje. Slovenski kmetje zapomnite si to pri prihodnjih volitvah!

Iz Cirkovec pri Ptiju so bili volilni možje od gospoda kaplana, povabljeni k Goljatu na enega purana. So imeli tam vina dovolj, ter smodke kadili tembolj. Prisiljeni so bili voliti doktorja Ploja, in če treba bo, tudi dati kopita mu svoja. Možje veselili so se tega kaplana, veliko bolj pa še pitanega purana. Možje vedeli niso, kaj misli kaplan; pa tudi ne, kaj pomeni puran. Puran pomenil je toliko: če volilci jejo purana, morajo voliti Ploja in ubogati kaplana. Oj ljuba kmečka duša, ne bodi vedno nedvina Maruša. Premisli kako drag pride pojdeš enega purana, od doktora Ploja, poleg kaplana.

Od Sv. Lenarta pri Vel. Nedelji. Dragi mi „Štajerc“. Zelo me veseli, da ti zamorem tudi jaz nekaj poročati, samo prosim te, da mi odpustiš, ker te nadlegujem. — Znano ti je, da se po naših občinah vrši ljudsko popisovanje, kar gre vse v najlepšem redu, samo nekaj se nam ne dopada, kar se pa tudi nikomur dopasti ne more. — Pri nas imamo sicer častivrednega župnika, kateri pa zavoljo visoke starosti tudi ne morejo vsega opravljati, zato pa so poslali gospodično kuharico z župnijskim pečatom k popisovalcu ljudstva, da je po takem ona na ime župnika pritiskala s pečatom. Kaj pa ti k temu rečeš dragi „Štajerc“, ali si že tudi ti kje videl župnikov pečat v ženskih rokah? Jaz dobro vem, da ti ne bi dovolil, da bi se tvoja kuharica s tvojim pečatom po gostilnah bahala. Daleč je prišel Sv. Lenart in Bog vedi kako daleč še bode. Blagovoli mi povedati, kako

se kaj tebi ta stvar dopade. — Zdravo tvoj
Meh Ničpič.

Iz Skok nam piše kmečki fant: Zopet vam pošljem nekaj malega za natis v vaš cenjeni list, ki se tudi pri nas prav lepo razširja. Tudi jaz si štejem v čast, da si je par kmetov po meni naročilo na „Štajerca“. — „Slovenski Gospodar“ se v neki svoji številki lepo priporoča, da naj vsak mladenič vsaj po enega sovrstnika pridobi za naročitev njegovih lažnjivih spisov. Prav res, mi se bomo onega priporočila tudi čvrsto držali in ne samo enega ali dva sovrstnika pridobili, ampak na tucate, toda ne za „Slov. Gospodarja“ temveč za — našega pravičnega — „Štajerca“. Jaz te vprašam ubogi „Gospodar“, čemu bi mi fantje prebirali tvoje lažnjive dopise, ko pa skoraj nič druga ne pišeš, kakor o svojem Žičkarju, katerega že itak dobro poznamo, če ne po obrazu, pa vsaj po tvojih lažnjivih spisih, v katerih tako ljubezljivo lažeš, da te še peklenšček po strani pogleduje.

P. F., kmetski fant.

Od Sv. Jurja pri Ščavnici. (Preganjači „Štajerca“). Z veseljem te pričakujemo vsakokrat in pazljivo prebiramo tudi mi fantje našega okraja. Ljubi „Štajerc“, ti nas učiš resnico spoznavati in se najhujših sovražnikov otresati. Veselimo se, da se tudi v naši fari tako hitro razširjaš. Ti bi pri nas že prav gotovo v vsako hišo zahajal, ko bi ne imel v naši fari dva najhujša zagrizena sovražnika. Eden izmed teh dveh, katerega ime bodemo za sedaj še iz usmiljenosti zamčali, grdi in črni iz višjega mesta take podučljive in koristne liste kakor si ti vrli „Štajerc“, drugi pa je nek Jožek Štelcar, katerega ime pa se nam že vidi prekilavo, da bi prišlo v „Štajerca“, to je nek zatelebani fantek iz karlovske vasi, ki hoče begati tvoje naročnike, naj bi te zagnali nazaj v Ptuj, ter se rajši naročili na lažnjivega kljukeca v Mariboru. Jožek povsodi pridiguje in nagovarja vse naše fante, naj bi se naročili na „Slov. Gospodarja“, češ, to je pošten, katoliški, pravicoljubni in najfalejši časnik; le „Štajerca“ ne, to je grda krapavica, giftna krota itd. Mi prijatelji poštenega in koristnega kmečkega lista „Štajerca“ pa vemo, da ima ta možek mesto možgan le plesnovo ajdovco v glavici, pa se mu za njegovo navdušenje le smejimo in včasih dobi še kakega „osleka“ povrh. Mi pa naše može in fante dobro poznamo in upamo, da se bodejo tudi zanaprej tako čvrsto držali in še bolje spoznali dobro od slabega; tebe preganjani „Štajerc“ pa zagotovimo, da bodeš še marsikaterega naročnika pridobil izmed naših zavednih fantov. Tistega „štelčastega“ Štelcarja, ki zna resnico tako dobro „štelcati“ opominjamo, da se naj varje, da ne bo o kaki priliki „regementno“ v lužo „zaštetcal“.

Štajerčev fant.

Mala stanovanja z eno sobo v bližini mesta Ptuja se iščejo. Vpraša naj se pri gospodu J. Gspaltl-nu, zlatarju v Ptuju.

Iz kasacijskega dvora. Dne 10. januarja vršila se je pri najvišjem sodišču ustmena civilna obravnava, katera se je tikala sodištva proti okrajnemu sodniku g. Pevecu v Ptiju, sedaj deželne sodnije sveto-

valcu v Mariboru in ob enem proti avstrijski državi. Tožnik je bil slovenska dvojica po imenu Blaž in Veronika Čuš, zastopana po ptujskem advokatu dr. Brumenu, državo pa je zastopal finančni svetovalec Neuschöller. Deželnosodni svetovalec Pevec zastopal se je sam. Stvar je površno tako: Na podlagi neke tabularne razsodbe štajerskega zemljeknjično-odkupnega komisijona dobil je okrajni sodnik v Ptui nalog, neko, dosedaj zakonski dvojici Čuš predajočo parcelo zbrisati. Sodnik Pevec je ta izbris izvršil in to šele potem, ko mu je namestništvo na posebno vprašanje zopet potrdilo, da je ona razsodba pravomočna. Dvojica Čuš je na to tožila in dosegla pri upravnem sodišču razveljavno one razsobe in lastninsko pravico do tiste 80 kron vredne parcele. Ker je med tem prešla ta parcela v druge roke, je dr. Brumen kot zastopnik dvojice Čuš delal različne pravde, v katerih eni je sodniško ravnanje zaznamoval kot „ocividno brezskrbnost in pomanjkanje vestnosti“, za kar je bil pri zato delegiranem tržaškem sodišču na 400 kron kazni obsojen. Nato vložil je sodiščno tožbo (proti sodišču) češ, da sta Blaž in Veronika Čuš skoz prekršek dolžnosti po sodniku Pevcu škodo trpela in zahteval razsodbo: drž. sodni svetovalec in avstrijska država sta solidarno dolžna za zgubo parcele, zgubo porabe, pravne stroške itd. 2200 kron; dalje da se mu povrne tistih 400 kron, katere je on (dr. Brumen) kot kazen plačal, kajti brez pravno neveljavnega izbrisala bi se mu ne bi bilo treba pravdati in brez pravdanja bi on ne prišel v položaj, zaradi razraziljenja uradne časti kaznovan biti. Ta rekurz razpravljal je je zato delegirano tržaško deželno višje sodišče in konečno zgoraj imenovane zahteve ovrglo, ter obsodilo tožitelje na povernitev sodnih stroškov, dež. sodnemu svetovalcu Pevcu v znesku 158 kron in državi 280 kron. Čez to, zopet proti temu vloženemu rekurzu, obravnavalo se je tedaj 10. t. m. Kasacijski dvor ovrgel je ta rekurz in potrdil razsodbo prve inštance, samo sodnijske stroške je za dež. sodniškega svetovalca Peveca na 132 kron in za državo na 200 kron znižal. Rekurzne stroške imajo tožitelji sami trpeti. Pravni stroški, zaradi parcele, vredne 80 kron presegajo že daleč čez 1000 kron. Tako dragi kmetje! le tako naprej in še več advokatov izvolite svojim poslancem, da vam na vse zadnje še oblečenim ne bo treba na volišče hoditi.

Pravda Muršec — Kalchberg. Naši bralci se bodojo še gotovo spominjali na tožbo v katerej je g. kaplan Muršec od sv. Benedikta tožil našega upravitelja g. pl. Kalchberga zaradi raželjenja časti. Pri tej obravnavi, ki se je pred par dnevi izvršila, bil je g. pl. Kalchberg oproščen, ker k obravnavi ni prišel ne Muršec niti njegov zastopnik dr. Brumen.

Brezobrestna posojilnica za posestnike vinogradov. Na osebno prošnjo gospoda župana Orniga, Franc Kaiserja in Hans Perkota pri ministerskem predsedniku in poljedelskem ministru, kakor tudi na podlagi vročene prošnje mestne občine ptujske, je ministerstvo notranjih zadev dovolilo 40.000 kron brezobrestnega posojila za nove nasade vinogradov

in to, da se država odreče zemljiško-knjižni dobrostojnosti. Način razdeljevanja se bode še le naznani.

Kašo pihat se hodi zaradi hofrata Ploja. Dne 17. januarja vršila se je pri ptujskem c. kr. okraju sodišču kazenska obravnava proti Juriju Tumpeju, občinskemu tajniku iz Sv. Lovrenca na Dravskem polju, kateri se je pri znanem volilnem shodu pokazal kot policaja, ko je v tej primerni časti volilce nečuveno zdelovati in ven metati pustil, da bi se nevolilci na to mirno posvetovati zamogli. Sedlarja Gašparja Murkota iz Sv. Lovrenca, vrgel je na tla, ga z nogami pohodil in tolkel po glavi. Za to hrabro in pravično (?) obnašanje je bil ta občinski policaj pri sodniji na 7 dni zapora in v povrnitev stroškov obsojen, če tudi so ga branili trije advokati. Dne 7. januarja pa sta bila tudi pri tem sodišču gospoda Jožef Sattler, župnik na Ptujski Gori, zaradi razčlenjenja g. Francelna Slugata na 50 kron, in Jakob Rajh od Sv. Lovrenca zaradi dejanskega napada na Janez Wisenjaka pa na 40 kron denarne kazni obsojena. Kazenske obravnave proti Jožefu Sternu, Antonu Černejšku, Janezu Plejnšku in Štefanu Kamenšku zaradi hudobnega ravnanja g. Wučina pa so se preložile. To so samo kazenska dejanja zadevajoča pripetljaje pri volilnem shodu pri Sv. Lovrencu, kjer je bil sklicatelj onega shoda doktor Ploj. Vi urednikovi pri „Slov. Gospodarju“ pa se primite za ušesa in ne hodite več v Sv. Lovrenc si ogledovat Wisenjakovega klobuka.

Iz Janišberga pri Radencih. Sprejmi dragi „Štajerc“ tudi ti nekaj iz naše tih samote v svoj cenjeni predalček, da ti vsaj nekoliko povrnemo, ker nam veliko donašaš iz vseh krajev sveta različne novosti! Prav ljub si nam, to kaže precejšno število naročnikov. Prosim naj se ne zamerim, ker sem se pri prvi številki nekaj zakasnil z mojim dopisom. Hočem par vrstic naslikati, kako so se naši protivolilci predzno obnašali dne 8. januarja t. l. v Ljutomeru. Poprijakor smo v volilno sobo mislili stopiti, nas je znani volilec J. Z. hotel prisiliti, da bi morali vsi g. Ploja voliti in tedaj vsi v gostilno k Seršenu na obed priti, pa mi mu vsi odločno odgovorimo, da smo si toliko denarja seboj vzeli, da nam ni treba za en „frakele žgečega“ in za pol pečenke svojega kmečkega stanu prodati, tako kakor so storili vsi oni, kateri so Ploja volili. Mi pa smo zvesti stali in ostanemo svojemu stanu, če ravno nismo zmagali, kajti začetek je vsigdar težek; ali mi pa za gotovo upamo, da pride enkrat do zmage in to takrat, kadar bodo ljudje sprevideli, v kako sleparijo so zapeljani. Šele tedaj bodo začeli iz svojega stanu poslance voliti, če ne bode že prepozno. — Prosim še za par vrstic. Eno reč še imam na srcu ležečo, kako surovo so se namreč oni zapeljanci v Bučečovcih obnašali. Mislim, da je mnogim že znano, da je občinski predstojnik bučečovski gospoda Franca Vračka z občinsko uradnim potrdilnim pismom povabil na volilni shod, da bi se kaj o volitvah zamogli dogovoriti; ali žalibog da je ljudstvo že tako daleč od advokatov in duhovnikov zapeljano. Kadar je Vračko prišel, tedaj je že

dr. Rozina in drugi ljudstvo tako upijanil, da je vse naenkrat na g. Vračka planilo. Ko bi o pravem času ne bila žandarmaria prišla, Bog zna, kaj bi se vse bilo zgodilo. Pa tudi g. Jakob Klobasa iz Okoslavec je bil z g. Vračkom in tudi k njemu priskoči več takih zapeljancev in ga silijo z besedami: „Tudi ti si Bračkijanec“ (Domisljam se na Sv. Petra, kako je Kristusa zatajil), ali on pa odločno odgovori: „Seveda sem ž njim.“ Pri tej priči ga popadejo in ga vlečejo ven na cesto in mu z njegovo lastno palico več udarcev prizadenejo. K temu je bil največ kriv dr. Rozina in več takih. Bilo pa je tam tudi več Bračkovi somišljenikov in ena blaga roka, katera je vse popisala, kaj se je tam godilo in g. Vračku poslala, da zamore vse natanko sodniji naznaniti. Toti pa, kateri so tako hudobno razsajali, pa bodo se mogli za svoje surovosti v skladišču hudodelnikov pokoriti. Mi pa se trdno držimo svojega stanu in ne bomo nikdar z drugih stanov si poslancev volili. S srčnim bratovškim pozdravom F. Ž.

Iz Šmihela nad Pliberkom. Kakor je znano, so zmagali v naši občini zopet klerikalci. Neizrečeno se te zmage veselijo. Eden izmed njih se tudi ni mogel zdržati, da bi ne bil prav črno v „Mir“ pisal. Dopisnika ni sram take laži pisati, da so namreč naprednjaki agitirali, čeravno si ni nobeden kaj prizadeval, se onim nasproti postavljeni. Ljubi dopisalček „Mira“ je pa pozabil tudi povedati, da je hodil eden izmed „onih“ po Stopni vasi, kjer je hvalevredno že „Štajerc“ tako razširjen, in prosil eno beračico, da mu najda pooblastilo, katera ženica pa je še prej mogla h kmetom prosit iti, da je dobila 5 kr. za kolek. Še več takih dogodbic bi lahko našteli, a mislimo, da tudi to nekaj nadomesti. Nato se klerikalci seveda ne spominjajo več, ker zgodilo se je še v 19 stoletju, a sedaj živimo že v 20tem in oni pa imajo, kar je vsem znano, zelo kratko pamet. Ali to ni agitiranje? Ljubi dopisnik „Mira“! Kmetje, to je pač slabo znamenje, da se nam je začelo tudi v 20tem stoletju tako slabo goditi. Vi plačujete, tisti pa, ki nimajo pri občini kaj opraviti, vas pa vodijo. Dobili boste sedaj v občinski odbor take može, ki dobro vedo, da je bik močnejši kot jagnje in da je 1 glodinar 200 vinarjev; kako bodejo pa za vas skrbeli, to si mislite lahko sami. Ko vidimo može, ki so izvoljeni, spomnimo se na tretjo kitico tiste pesmi, ki jo je ožupanu zložil M. Vilhar, ki se po našem glasi tako-le:

Zbero si možake, pa oni rogovilijo;
Prevzetno povsod, med prvake se oni silijo.
Z glavico je vsaki obdarovan,
A v njej, le malo je — možgan.

Notica. Učinki pražkega domačega mazila razdevajo se posebno skoz to, da s tem mazilom pokrite rane, hvala njegovem močnem protignilobnem svojstvu, so proti okuženju in torej pred zahomotanjem unetnem značaju zavarovane in bolečin proste ter razmerno ložje in hitreje zacelijo. Pražko domače mazilo iz lekarne B. Fragner-ja, c. kr. dvornega zalagatelja v Pragi je vsled teh izvrstnih učinkov zadobilo splošno uporabo kot domače sredstvo in se je zategadelj po vseh lekarnah Avstro-Ogrskega vpeljalo.

Gospodarske stvari.

Brez redilnih snovij ne raste nobena rastlina. V zemlji, ki jo poljedelec, vinorejec itd. obdeluje, da mu sad prinaša, nahajajo se redilne snovi, brez katerih bi rastline ne mogle rasti. Zemlji se pa skoz vedno pridelovanje žita, vina, sadja in drugih rastlin redilne snovi polagoma odtegnejo, tako da je obdelovalec zemlje primoran zemljo gnojiti, če hoče od svojega truda tudi koristi imeti. Ni sicer v nobeni zemlji tako malo redilnih snovij, da bi se ne dalo prav nič pridelati, kar se vidi na pustih pašnikih, ali pridelek je tako slab, da se trud ne izplača. — Vrednost sredstev za gnojitev obstoji torej v rastlinskih redilnih snoveh, katere zadevajoča zemlja najbolj potrebuje. — Take preskušene gnojne snovi so takoimenovalna umetna gnojila, katera imajo najvažnejše rastlinske snovi v sebi, in to so: fosforna kislina, kalij, dušec itd. Naše cenjene bralce opozarjam na današnje oznanilo kemične tovarne v Hrastniku.

Na sicer kamenitem vrtu imam več jablan, ki razen dveh vse rode. Ti dve pa **cveteta vsako leto, ne rodita pa nikdar.** Kaj je temu vzrok in kako odpomoči? Odgovor: Da drevo, ki redno cvete, vendor ne rodi, more biti več vzrokov. Večkrat je vzrok vrsta; so namreč vrste, ki cveto, a malo ali nič ne rode. Take vrste je najbolje precepiti. Drugi vzrok mora biti slaba in nerodovitna zemlja, ki drevesu ne more dati tistih redilnih snovij, s katerimi drevo dobi moč, da iz cvetja naredi plod. V tem slučaju se odpomore z gnojivijo in je skušati tudi z umetnimi gnojili, kajti prav mogoče je, da zemlji manjka kake rudninske snovi, n. pr. kalija, fosforove kisline, apna itd. Tretji vzrok pa mora biti lastnost drevesa, da preveč raste v les; tako drevo navadno ne rodi. Če drevo preveč raste v les, ga ne smemo obrezovati, ker potem še bolj poganja, temveč moramo preveliko rast zatreći in sicer tem potom, da odstranimo del korenin.

Vnanja znamenja zdravja in bolezni pri prasičih. (Konec.) Pri angleških prasičih je grbast hrbet velika napaka. Križ bodi po možnosti širok in tudi raven ter lepo zaokrožen. Podrt, ozek in rtast križ je tudi pri navadnih prasičih napačen. Rep ne bodi predolг ter naj bode porosten s fino dlako in v kolobarček zavit. Prsi zahtevamo široke in globoke, ker take jamčijo za dobro izkorisčanje krme. Trebuje naj ne leži mnogo globoče kakor spodnji del prs. Ako je pa trebuje močno kvišku potegnjen, je to slabo znamenje, ker je to lahko znak kake bolezni ali pomanjkanje slasti. Pri svinjah naj bode na vsaki strani trebuha po 6 sescev; veliko sescev se smatra za znamenje velike rodovitnosti. N o g e. Pleča naj bodo po možnosti široka in dobro z mesom zastavljena. Koleno in piščal naj bodo krepka ter naj piščal popolnoma navpično stoji. Če je koleno vzbuhnjeno na vnanjo ali notranjo stran, da se iz tega mnogokrat sklepati na kakšno bolezen v kosteh. Stegna naj bodo široka in dobro obrastena z mesom. Visoke naj bodo noge pri boljših prasičih nekako polovico toliko, kolikor je globoko truplo. Tako nizke

noge, da breje ali doječe svinje seske plazijo skora po tleh, so znamenje, da se je s požlahtnenjem še predaleč. **P r a s i č j a n a r a v a.** Prasičja narava bodi bolj mirna. Hudobne in razburljive živali niso dobre ne za pleme ne za pitanje. Z n a m e n j e z d r a v j a. Da je prasič zdrav se spozna po naslednjem: Zdravi prasiči žro vsako primerno klajo, nglede na kakovost. Če so prasiči izbirčljivi, če iščejo najprej boljšo hrano in stikajo po koritu, potem so ali bolni ali pa niso ješči ter se slabo opitajo. Zdrav prasič pride takoj h koritu, če se mu napolni. Blato ki gre od prasiča, naj ne bode pretrdo. Suho, trde blato je znamenje, da v črevih ni kaj v redu, kar so pri prasičih, ki so vedno v hlevu, prav pogostokrata dogaja. Dihanje naj bode bolj lahno, da se komaj zapazi, ter naj zdrav prasič kakih 8—18krat dihne angleški zdrav prasič dihne prilično 14krat v minutu. Kašljanje je znamenje nereda v sapniku, v goltancu ali v pljučih. Kašljanje je pri prasiču vedno slab znamenje. Vroči ušesi kažeta na groznicu; če se prasič zarije v steljo, je znamenje slabega počutka itd. Če se prasiči ne zmenijo za tuje osebe, ki pridejo hlev, ali sploh ne za izredne ropote itd., potem jih gotovo ni prav dobro; pri debelih, pitanih prasičih je tako topo ležanje brezpomembno. V kolobar zavit rep je sploh zanesljivo znamenje popolnega zdravja. Dvakrat zavit rep se smatra za znamenje posebnega zdravja. Ako pa hrana prasiču ne tekne, ko se po kažejo neredi v prebavilih, če ima prasič groznicu itd., potem onemorejo mišice na repu, in rep vis kakor da bi bil ovejen. Rep se prične še-le zvijati kadar prasič popolnoma ozdravi.

Kako naj snažim železne peči? Ako je peč prav zelo rjasta, namažite jo najprvo prav dobro s petreljem, potem jo pa čez nekaj ur dobro zdrgnite in zbrisite. Tako osnaženo peč namažite z zmesjo vode in grafitove moke ter potem namazano in posušeno peč zdrgnite in zlikajte s krtačo, kakor s likajo čevlji. Grafitove moke dobite v vsaki prodajalni železnega blaga in v mestu tudi po špecerijski prodajalnah.

Novi mlin

S tremi pari kamenov se proda po ugornimi pogoji. Več pove Simon Pernat v Školah pošta Pragersko.

Umeten kolar in izvrsten sodar

isče v ugodnem kraju primerno stanovanje pripravno za kolarsko oz. z nekoliko zemljišča. Sprejme tudi službo kot kolar pri kakem veleposrednišku. Naslov se zve pri upravnosti „Štajerca“.

Gostilna „pri Utnerju“

bližu Velenja, v kateri se tudi koncesija za žganjetoč in trgovino naha, se za ceno 1000 gld. pod jako ugodnimi pogoji proda. — Taista obstoji iz lepe zidane hiše, velike lope in lepimi hlevi. Natančneje se poizvle pri

148

gosp. Wutti-ju, trgovina v Velenju.

Prekuhané slive

prav dobre za svinje krmiti oddaja prav po ceni

M. Straschill

na Bregu pri Ptaju.

142

*** Oves za seme ***

domačega pridelka, najrodotivnejše vrste za Spodnje Štajersko, Wilkom in Dupaner, prodaje

146

Karl Hermann v Laškem (Markt Tüffer).

Deček

z dobro šolsko izobrazbo, iz prav poštene družine, nemškega in slovenskega jezika zmožen, sprejme se kot učenec v trgovino z mešanim blagom pri

R. Jaklinu

144

v Mishlinu (Missling in Steiermark).

Dva močna konja

in dva parizer-voza se proda. Povpraša naj se pri rudniškem oskrbištu (Bergverwaltung) v Pečovniku pri Celju.

145

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London. SW.

Na koščeku sladkorja se pri potrebi 20 do 40 kapljic zavžije, ali porabi zunajno kot mazilo in pomočilo na bolečih krajinah, da se doseže živce pomirjujoči učinek, po

A. Thierry-ja *** balzamu

z zeleno nunsko varstveno znamko in kapseljskim zaklepom z vtisnjeno firmo: Edino pristno. Dobivajoče v lekarnah. S pošto franko 12 malih ali 6 velikih steklenic za 4 krone. Steklenice na poskušnjo z navodilom in popisom zalog vseh delž na zemlji razposilja proti predplačilu 1 krone 20 h, Lekarna A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogaški Slatini. — Ogiblje naj se ponarejanja in pazi na gornjo na vskem lončku vtisnjeno varstveno znamko.

137

W. Blanke v Ptuiji

glavni trg štev. 6 ogerska ulica štev. 6

nasproti nemški farni cerkvi. nasproti veliki vojašnici.

Tiskarna, knjigarna, knjigovezunica in trgovina s papirjem, šolskimi in pisarskimi potrebščinami na debelo in drobno.

C. kr. zaloge
šolskih knjig

in zaloge
kart.

Vsaki čas velika zaloge vseh šolskih knjig v najnovejši izdaji kakor tudi trgovskih vijosovalnih knjig za trgovce, vseh pisalnih in šolskih potrebščin, Eichmann-ovih pisank in risank, pisanega in svilnega papirja v vseh barvah, pisalnega papirja in papirja za pisma v mapah in kasetah, prav po ceni; zavitkov, papirnatih vrečic, papirja za zavijanje itd. itd. najboljše kakovosti in po nizkih cenah.

Na debelo in drobno.

Zaloge vseh tiskovin

za slavne župnijske urade, šolska vodstva, obč. predstojništva i. t. d. v dvojnem jeziku in vseh vrst kancelijskih potrebščin po najnižih cenah.

Izdelujejo se po ceni in hitro: trgovske tiskovine za trgovce in obrtnike in sicer: pisma, zavitki z natisom tvrdk, računi, vizitnice, naslovne karte, pečatne znamke za steklenice in pisemske zaklepne, štampilje iz kavčuba in kovine.

Najbogatejša zaloge katoliških od škofijstva potrjenih

molitvenikov

v jake lepem vezanju in po raznih cenah.

Pripovedne knjige v zabavo in pouk z lepo ozaljšanimi platnicami v veliki izbiri.

Novo! Mrtvi Gostač, Slovenski Šaljivec, Admiral Tegetthoff, Burska vojska,

zelo zanimivo in lepo za čitati. Vsaka zahtevana knjiga v vsakem jeziku, katera se v zalogi ne nahaja, se nemudoma preskrbi.

Ravnokar je došla:

Graška kmetska pravika 1901 à 7 kr. -- Slovenska pravika za 1901. leto à 10 kr. in 12 kr.

Razglednice

v najfinješji svetlotiskovni izveršitvi pošiljam jaz za K 35.— 1000 komadov in potrebujem k narejanju samo eno dobro fotografijo. Natisk na voljo, v nemškem ali slovenskem jeziku.

Gospodom trgovcem dovolim pri cenah veliki popust, ter prosim za prav mnogoštevilna naročila.

V novič znižane cene!

Use stroje za poljedelstvo.

Trijerji (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi.

Sušilnice za sadje in zelenjavno, škropilnice proti peronospori. Zboljšani sestav Vermorelov. Mehovi za žvepljanje trt.

Mlatilnice, mlini za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav. Slamoreznice tako lahke za goniti in po zelo zmernih cenah. Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje, prodaja v najboljši izvršitvi

IG. HELLER, na Dunaju, III₂ Praterstrasse 49.

Zastopniki se isčajo!

Ceniki brezplačno!

Pred ponarejanjem se je posebno treba vorovati!

Dober sadni mošt

liter po 8 kr. se prodaja v žganjski pivnici

MAX STRASCHILLA v PTUJU. 116

C. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkrilajoči dobroti, kakor tudi svoje priznano izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5. 111

Karl Ackermann,

urar

v PTUJU, glavni trg,

v gledališkem poslopju
ima veliko zalogu

ur, zlatih in srebernih reči.

Ženitbene prstane vsake velikosti.

Vsakovrstna popravila, kakor tudi popravila godbenih avtomatov, izdeluje vestno, hitro, po najnižji ceni in proti jamstvu.

14

FRANC KOSI,

civilni in vojaški krojaški mojster

V PTUJU

pri vagi, blizu mosta (Wagplatz),
priporoča se cenjenemu občinstvu, visoko častiti
duhovščini, slavnemu uradništvu za napravo

oblek za gospode in dečke, za izdelovanje uniform

po najnovejši modi in solidni izpeljavi, ter prosi
za prav obilen obisk.

89

J. V. HALBÄRTH in sin

v Radgoni

priporočata vse v železniško stroko spadajoče blago, kakor:
vlečeno železo (Streckeisen), plehe, čablje, nete in šraufe,
lopate i. t. d., posebno najboljše vajcarske motike.

14

Drogerija (lekarna dišav.)

MAX WOLFRAM

Maribor, gosposka ulica 33

priporoča

vsakovrstna zelišča, dišave, cvetove in druge potrebščine za hišo, živino in drugo gospodarstvo. Jesihov esenc za napravo najmočnejšega jesiha. (Substance) esenci za mošt iz česar se napravi zdrava domača pijača. Čaj, rum, medicinska vina, zdravniška obvezila in drugo kirurgično blago i. t. d. 89

Chief-Office: 48, Brixton-Road. London. SW.

A. Thierry-ja pristno Centifolien-mazilo

najnovejše izvlečno mazilo sedajnosti. Deluje skoz temeljito čistenje holečine olajšujoče in hitro ozdravljajoče učinke in odstran skoz omehanje v rani se nahajajoča tuja telesca vsake vrste. Je za hribolazce, kolesarje in jahače neizogibno potrebitno.

Dobiva se v vseh lekarnah.

S pošto franko 2 lončeka 3 krone 50 h. Eden lonček na poskušnjo proti napreti poslancemu znesku po 1 krona 80 h razposilja zraven navodila in imenika zalog vseh dežel zemlje lekarna Adolf Thierry-ja fabrika v Pregradi pri Rogaški Slatini.

Ogibje naj se ponarejanja in pazi na gornjo na vsakem lončku vtisnjeno varstveno znamko.

136

Superfosfati

(umetna gnojila)

poceni fosforna kislina gnojilno sredstvo za vsakovrstno zemljo. Jamči za najhitrejši učinek, največje dohodke. Neobhodno potrebno za spomladano sejanje; ne more nobeno drugo fosforno kislino nadomestiti. Superfosfat iz koščene moke, solitrov-fosfat, amonjakov-fosfat, žveplenokisli-amonjak, žveplenokisli-kalij, kili-soliter vsake vrste umetna gnojila najboljše kakovosti. Za jamčena vsebine.

Remična tovarna v Krastniku na Štajarskem.

Zastopnik za Spodnje Štajersko gospod A. Baader v Ptiju. Skladišče se nahaja v Ptiju pri g. Fr. Čeh-u

Maks Wegschaider v Ptuji

priporoča svojo bogato sortirano zalogu za obleke, videnih robcev, platnenega blaga, vencev, šopkov in trakov (pankelcov), finega suknjenega blaga za zimske suknje (burmuse) in obleke, srajce in kravate, vsem svatovskim osebam.

Pri vsakem nakupu dobi nevesta kakor ženin
še posebno darilo.

132

Prodaja vina potom licitacije.

Na deželni viničarski šoli v Silberbergu pri Lipnici prodajala se bodo ne 24. januarja t. l. ob 10. dopoldne potom licitacije naslednja vina:aloško, sv. peterško, kamniško (gamško) [od Maribora] in silberško, dobro sortirana, čisto odtočena sortna vina: mali risling, traminer, velšrisling, muškateler, silvaner, rulender, mosler, šilher itd. (trgatve iz leta 1900). Vsega skupaj je okoli 160 hektolitrov.

Kupni znesek ima se takoj položiti.

Odvoz kupljenega vina ima se zgoditi v teku 14. dnij po nakupu.

Bližnja pojasnila daje komisar deželne vino- in sadjereje, gospod

ANTON STIEGLER,
Graz, Landhaus.

Gradeč, dne 7. januarja 1901.

Od štajerskega deželnega odbora.

KARL MARK,

fabriška zaloga klobukov

Tegetthofstrasse 35

v Mariboru,

Tegetthofstrasse

priporočam za jesen in zimo

fine volnene in filcaste klobuke, nepremočljive štajerske lodnaste klobuke od gl. 1.50 naprej.
Klobuke za dečke po ceni.

Največja zaloga vsakovrstnih filcastih copatov, visokih in nizkih od 90 kr. naprej, kakor tudi šp in zimske kape po vsaki ceni.

Razen tega dovoljujem si slavnemu občinstvu uljudno naznaniti da je izšel moj novi ilustrirani (s bami) cenik, katerega toplo priporočam v pregled.

JOS. KASIMIR v Ptiju,

florijanski trg

Trgovina špecerijskega in vsakovrstnega blaga, zaloga piva „Reininghaus.“
Zastop zavarovalnega društva proti ognju in zavarovanjenju življenja „Generali“ ustanovljeno leta 1876. — Zaloga sladkorja, kave, čaja, ruma, celega in zasekanega špeha, najmočnejšega špirita za jesih, žganja, najboljšega olja, cementa, karbolineja, žgane smole, suhih in oljnatih farb, firneža, žvepla, apno za klajo (Futterkalk), grenke soli, sode, žajfe, živinske in druge kortače i. t. d. po najnižji ceni. 78

JOSEF GSPALTL.

zlatar, srebrar in optiker v Ptiju, erkvena ulica št. 6,
priporoča svojo zalogo najnovejših, najpripravnjejših in solidnih žlahnih
kamenov, zlatnine, srebernine itd., potem tudi svojo veliko zalogo zlatih,
srebrnih, tula- in nikelnastih ur. Za vsako uro se več let jamči
baro lepotijo in dragotijo kupuje po najvišji ceni, ali jih pa tudi za-
menja za drugo robo.

Usakovrstna popravila se sprijemajo in vsakemu v zadovoljnost, dobro
in po nizki ceni izdelujejo. 5

Josef Kollenz v Ptiju

priporoča svojo

steklarsko in porcelansto blago

posebno mednike (sodčeki za med), steklenice (laše)
za jesih in slatino, šipe za okna.

Velika izbira posode za gostilne, okvire za podobe,
pozlačenje okvirov in vsakoršnih leseni in kovinskih
reči. 6

Lastnega izdelka, močne pristne sreberne, puncirane, gladke

poročne prstane

tudi s ploščkami in črkami, kakor bele niklaste prstane za neveste se
dobijo po ceni le pri izdelovatelju:

JOS. GSPALTL,

trgovina z urami in optičnim blagom,
PTUJ, cerkvena ulica štev. 6.

130

Kopališče v Ptiju

Vsa dan dobe se kopele v banjah, pršilne in mrzle
pele in vsaki terek, četrtek in soboto od 1 do 2
popoldne soparne kopele, ki posebno pomagajo zope-
ganje po udih in kosteh.

Franz Makesc

prej Max Ott, najpoprej Poskoschil
trgovina z železom, kovinami in orožjem

Florijanski trg v Ptiju Ungarthor ulica
priporoča:

najboljše vrste štajerskega železa v kosih
za obroče, vsake vrste pleha, drata in k
vin, dele za vozove, dele za pluge, polj-
delske stroje, medene (mesingaste) dele
vodnjake, orodje za peljedeljce, vinorejo
vsako obrt.

Nagrobne križe

pristno pozlačene po vsakovrstnih cenah

Pasamezne dele za vzdane štedilnike (špa-
herde), plehnate in lite štedilnike, lite pi-
kre, žlezne in kufraste kotle, kuhinjski
lito in plehasto emalirano posodo in dru-
kuhinjsko orodje. Pohištvo in konjsko opr-
vo, okov za stavbe, stare šine in traverze,
verige, žebanje, šravfe in nete. Dalje streš-
papendekel in plate za v zid (Isolirplatten).

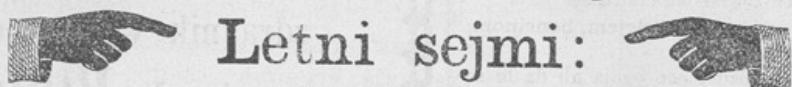
Obleke za gospode in deč-
ki po meri, najnovejši modi, in nizki ceni izdelujejo

A. Masten v Ptiju.

Tam so tudi na ogled vzorec najnovejših in tri-
štofov.

Razglas.

Letni, mesečni in tedenski sejmi v Ptuji 1900.

Letni sejmi:

(Kramarski, živinski in lesni sejmi)

5. dne avgusta in 25. dne novembra.

Konjski in goveji sejmi:

Ako **prvo** in **tretjo sredo** v mesecu, izvzemši prvo sredo avgusta meseca in tretjo sredo novembra mesca, in sicer zaradi tega, ker se vrše v dotičnih tednih raj navedeni letni sejmi. — Po tem takem vršita se v mestu Ptuj **vsaki mesec dva goveja in konjska sejma.**

Svinjski sejmi:

Vsako **sredo**. Ako je v sredo praznik ali letni sejem, tedaj dan popreje.

Tedenski sejmi:

Vsako **sredo** in vsak **petek**, posebno za meso, slanino (špeh) in perotnino. Vgoraj navedenih dnih prodajajo se na trgu ob ledji (Lend) velike množine stavbenega tesarskega lesa, krajnikov, letev (lat) trsnega kolja i. t. d.

Mestni urad v Ptiji.

Župan:

J. Ornig.

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu ra-
čunu št. 808051
pri c. kr. po-
tu-hranilničnem
uradu.

Mestni de-
narnizavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de-
lavnikih od
8—12 ure.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsa-
kega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno
vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

A. d. Hochegerja

glavno zastopstvo marienfeldske tvornice motorjev in lokomobil
(Marienfelder Motoren- und Locomobilien-Fabrik)

Dunaj VIII/2 Josefstadtterstrasse 64

nasproti postaje mestne železnice „Josefstadtterstrasse.“

Zaloga motorjev in lokomobil, ki se gonijo s petrolejem, bencinom, spiritom in plinom.

Nikake nevarnosti glede ognja ali da bi se raznesli, so vedno pripravljeni za delo. — Najboljši in najmočnejši stroji, kar se tiče vstopnosti. — Primerni za kmetijske, industrijske in druge namene. — Popolne mlatilne priprave. — Mlatilnice od Hofherrja in Schranza.

Obsežna jamčenja.

Ugodni plačilni pogoji.

Ceniki brezplačno in poštnine prosto. 106

jeklene pluge, na 1., 2., 3. in 4-rezila,

Travniške, za mah, členaste **brane,**
in poprečne (diagonal)

kolčaste in gladke jeklenoploščaste poljske valjarje

Sejalne stroje „Agricola“,

stroje za kositi

travo, deteljo in žito,

grablje za seno in žetev, grablje za seno obračati.

Patentovane aparate za sušenje sadja, zelenjave i. t. d.

Preše za vino in sadje, kakor za vse druge potrebe,
sadne in grozdne mline,

grozdni rablači,

stroje za rezanico

s patentovanimi valjarji (Ringschmierlager) z najložjim tekom in se prihrani 40% moči.

Mline za šrot,

ribežne za repo,
prenošajoče

peči za štedilne kotle,

soparnike za klajo (futer.)
Dopisuje se tudi v slovenščini. 98

Ustanovljeno leta 1842.

V. Schulfink,

v PTUJU, glavni trg

priporoča svojo bogato zalogo špecerijskega blaga, kakor kavo, sladkor, riž, rozine, vajnperle, moko, petrolej i. t. d. po najnižjih cenah.

13

Ekonomijski Šafer

nemščine in slovenščine v govoru zmožen in več amerikanske trtoreje, sprejme se po 15. sušcu t. l. pri

Graf Herberstein-skem oskerbništvu

v Ptiju. 140

(Graf Herberstein'sche Domänenverwaltung in Pttau.)

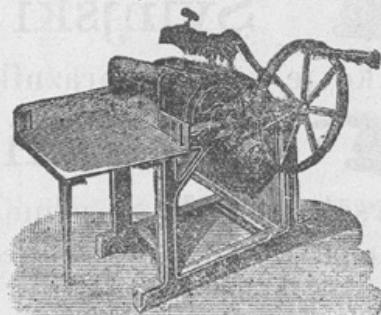
Med. univ. Dr. ERNST TREITL,
zdravnik v skupnem špitalu
v Ptiju.

Zobozdravnik, piplje zobe brez bolečin,
plombira za 1 gld. in višje, stavi umetne
zobe, tudi krone, mostke in cele celjusti.

37

Mlatilnice

s patentovanimi valjčnimi Ringschmierlagern za
ročno privlačno (göpel)

in
parno silo.

Napravo prenašalnih s
(Göpelwerke)
za vpregati 1 do 6 voznih sil
valij.

Najnovejše žitne čistilnic
trijeri za koruzo ribati.

Samedelujoče patentovane trtne škropilnice „Syphona“
Preše za mrvo in slamo za ročno silo, šabilne in prevožne
kakor tudi vse druge poljedelske stroje izdeljuje in razpošilja
najnovejši konstrukciji

Ph. Mayfirth & Co

C. kr. edino priv. tovarne kmetijskih strojev, livarna in fužina na pa
Vstavljen 1872. na Dunaju III, 750 delavcev.

Taborstrasse štev. 71.

Odklikovana z nad 400 zlatimi, srebrnimi in bronastimi medaljami na vseh večjih
stavah.

Obširne cenike in mnogoštevilna priznanska pisma zastonj. — Zastopniki in
kupci se iščejo.

Živinski in letni sejmi v Slovenski Bistrici 1900—1901.

Dne 24. februarja; na dan Marije device 7 žal
dne 4. maja; dne 4. junija; dne 25. julija;
24. avgusta; dne 24. septembra; dne 28. okt
in dne 23. novembra.

Ob teh dneh vršijo se razun
kramarskih in živinskih sejme
ob jednem tudi

konjski sejmi

s prav živahno kupčijo. Te sejme obiskujejo razun
mačih, v obilnem številu tudi tuji, da celo inozer
kupci.

Naznanilo.

Gledé na ugodne uspehe, kateri se dajo doseči, ako se vseje zemlji ter vremenskim razmeram primerno seme od detelje in travnih zmesi, namerja štajarski deželní odbor tudi letos ponuditi posestnikom priliko, da si zamorejo ukupno naročiti potrebnega semenja najboljše kakovosti po primerno nizkih cenah. Štajerska rudeča detelja, prosta predenice (grinte), ter vsa druga navadna deteljna in travna semena bodo se oddajala v množinah od 5 kil naprej v ceno, kakor da bi se naročilo 100 kil semena od ene in iste vrste. Različna travna semena bodo se zmešala pred oddajo po predpisu znanega veščaka, c. kr. dvornega svétnika dr. Teodora viteza plem. Weinzierl, kakor je to treba za napravo travnikov, pašnikov ter zemljíšč, katere služijo samo mimo grede za pridobitev krme (začasnih travnikov). 1 kilo take zmesi bo prišla, postavljena na kolodvor v Gradec, se zamotkom vred na 1 K 40 h do 1 K 60 h (oziraje se na sestavo zmesi iz dražjih ali cenejših semen).

Na eno oralo se vzame 29 do 37 kil take zmesi (kakoršno je seme in v katero svrho se ono vseje).

Vsi oni posestniki, kateri želijo naročiti potrebljeno semenje skozi nas, se s tem opozarjajo, da je treba doposlati naročitve najkasneje do 15. svečana 1901 deželnemu zemljodelskemu inženirju gosp. Eduardu Simony v Gradec, Hans Sachs-ove ulice štev. 2; to zaradi tega, da se naročeno semenje zamore dati poprej preiskati, je-li je tako čisto in kaljivo, kakor so to trgovci zajamčili.

Na naročila, katera se vložijo po 15. svečanu, se ne bode ozir jemal. Rudeča detelja razpošiljala se bo koncem meseca svečana in v začetku sušca, travniška semena šele okoli polovice meseca sušca.

Vsakemu takemu naročilu, oziroma prošnji za sestavo semenskih zmesi, mora biti pridjano:

1. Velikost zemljíšča v oralih ali hektarih, kakor tudi, je-li se potrebuje seme za napravo novega travnika ali samo za izboljšanje starih senožet.

2. Je-li zmes namenjena za napravo stalnih ali samo začasnih senožet.

3. Navesti se mora tudi, je-li zemlja, kamor je travna zmes namenjena, mokra ali bolj suha; namerja li posestnik na tako izboljšano senožet napoljati vodo ali ne.

4. Popis zemlje: je-li ona težka, lahka ali močvirna. Pri planinskih travnikih je tudi visočino nad morjem omeniti.

5. Slednjič se naj tudi zadnja pošta, oziroma železniška postaja, kamor naročnik semenje želi, natančno navede.

Opomni se še, da se bo naročeno semenje pošiljalo samo proti povzetju denarja, ter da se naročitve ne dajo več preklicati.

Gradec, dne 17. grudna 1900.

Od štajerskega deželnega odbora.

128

„Štajerc“
izhaja vsaki drugi četrtek,
prinese najnovejše novice in zastopa interes kmečkega stanu.

Štajerc stane za celo leto s pošto vred samo **1 krono 20 vin. ali 60 kr.**
Io izvodov stane na leto 6 krone 60 vin. s pošto vred.

Naslov: „Upraviteljstvo Štajerca v Ptaju.“

Izvrstne in najnovejše domače mline

brez kamnov in valjerjev, s samodelajočem sitom za kuhinjsko, posebno pa za živinsko moko, jako trpežni, ki se dajolahko goniti z roko, ali z vsako drugo silo, izpoljuje in prodata od **75 gld.** naprej, kakor tudi vse druge

kmetijske stroje

po najnižji ceni, ter rad natančno odgovarja slovensko ali nemško

Jos. Božič,

kmet v Vancivesi, pošta Grafenstein na Koroškem.

120

• Geiger-jeva •

trgovina z knjigami in pisalnimi potrebščinami
v Celju, glavni trg 2,
priporoča svojo največo zalogu molitvenih in šolskih knjig
in ljudskih (narodnih) spisov.

20/f.

Dr. Rose balzam

za želodec

Praško domačo mazilo

iz lekarne B. FRAGNER-ja v Pragi

je že več kakor 30 let občno znano domačo zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešuječega in milo odvajajočega učinka. Prebavljanje se pri rednem uporabljaju istega sredstva okrepuje in obdržuje v pravem teku.

Velika steklenica 2 K, mala 1 K.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljatvi K 2·56 se pošlje velika steklenica in za K 1·50 mala steklenica na vse postaje avstro-egerske monarhije poštne prosto.

VARILO! Vsi deli anbalaze
imajo zraven stoječe po-
stavno deponovano var-
stveno znamko.

Glavna zaloga:

lekarna B. Fragnerja v Pragi, c. in kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice.

Razpošilja se vsaki dan. — Zaloga po lekarnah v Ovstro-Ogerskem, potem v Ptiju v lekarnah g. Ignacija Behrbalk in g. Hans Molitor-a, v Celju pri M. Rauscher-ju in Otto Schwarzl-u; v Slovenskem Gradcu pri Gustav Uxa-tu in pri g. Maks Leyrer-ju v Radgoni. 101

Pozor gospodarji!

„Gloria“ redilna krma za konje, zabranjuje bolezni, vzdrži konje močneje in iskre.

„Gloria“ začimbna krma za govedo, pospešuje prebavljanje, čisti kri, zboljuje in množi mleko.

„Gloria“ prašek za krmljenje in pitanje svinj, povzročuje, da svinje rade jedo, da se nabira meso in mast.

„Gloria“ mlekarski prašek za krave, pospešuje izločenje mleka in odstranjuje napake mleka. 1 veliki zavitek velja K 1·20, mali K 0·70, 5 kg v zavitku za poskus po pošti K 5.— poslano iz Dunaja.

Barteljevo klajno apno, neobdodno potrebeni dodatek h krmi za mlado, molzno in brejo živino. 5 kg za poskns K 2.—, 100 kg. K 22.— iz Dunaja.

Vaselinovo mazilo za usnje rumeno, najbolje sredstvo, da se ohrani usnje mehko, voljno in trpežno, ter se obvaruje plesnobe in pokanja. V plehastih škatljah: $\frac{1}{2}$ kg 60 h, 1 kg 1 K, 5 kg K 4.—.

Rusko patentovano mazilo za usnje po $\frac{1}{2}$ kg K 1·10, 1 kg K 2.—, 5 kg K 8.—.

Stedilni kolomaz, najfinješa kakovost. 4 kg K 1·40, 100 kg 24.—,

Navodilo brezplačno.

Miha Barthel & drug, Dunaj X.

Občuje se slovenski. 99

Ugodni nakup.

Moj lep vinograd v Trambergi kakor tudi go stilna „k novemu svetu“ („Zur Neuen Welt“) v Ptiju se takoj pod prav ugodnimi pogoji proda.

Jos. Kravagna v Ptiji.

Adolf Sellinschegg

špecerijska trgovina „k zelenem vencu“

v Ptiju

kupuje zmiraj

frišna jajca, med, čebelni vosek,
maslo, krompir, čebulo, česen,
vsake vrste fižol,
posušene gobe, hren in drugo frišno zelen-
javo, potem

živo in pitano perutnino,
suhe hruške, suhe črešnje, suhe višnje,
suhe slive in jabolčne krhlje, dalje
orehe, lešnike
in vsakovrstno frišno sadje.

Vse to po visokih cenah.

Meščanska parna žaga.

Na novem lantnem trgu (Lendplatz) v Ptiju zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj razaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.